

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Z P R Á V Y Č S K P

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Členský oběžník
Československého svazu křesťanských pracujících
Švýcarska

1971 - Říjen - Číslo 10

HOSTÉ DO DOMU.

Pohostinnost patří odjakživa k ušlechtilým vlastnostem lidským. Návštěva dobrého přítele je však nad to přímo radostnou událostí. Zvláště v prostředí, kde je nám zvýšenou měrou třeba tepla osoby nám blízké, o níž víme, že naše radosti budou i jejími radostmi a naše starosti i jejími starostmi.

Takovým prostředím je beze sporu exil. Jak je člověku dobře když může alespoň posedět a pobýt. Vypít si turka, skleničku vína či dokonce pravé slivovice - a při tom si povídat o všem možném, co přinesla na jazyk "slina" či na mysl vítr fön.

Jak je člověku ale ještě lépe když nesedí jenom tak. Když přišel pomoci - a pomohl, když přišel poradit - a poradil, když prostě odchází domů s pocitem, že byl k něčemu dobrý. Nejlepší přítel ostatně nechodí na návštěvu jenom s kytičkou pro paní domu či s čokoládou pro děti ale též s dary trvanlivějšími. Ať s pěkným vtípem, který se dlouho pamatuje či s myšlenkami, náměty a postřehy, kterým se říká moudré.

Dnešní svět je plný problémů. Nových, starých a ještě starších. Když se některý podaří, jak se říká, vyřešit, je to velká událost. Ta se pak stále a stále připomíná, nejvíce ve výroční den. Pro nás je takovou typickou událostí 28. říjen 1918. Letos si jej připomínáme již po třiapadesáté.

V návalu současných aktualit se často zapomíná jak veledůležitý předěl tento den v životě našich národů reprezentuje. Zrovna tak jako se z téhož důvodu málokdy plně hodnotí význam první světové války, k níž náš 28. říjen patří. A přece ve skutečnosti jakoby onou válkou končil náš historický novověk a začínalo období úplně nové, které ještě nemá jména.

Velkým šokem, jakým byl 28. říjen 1918 se sice mnoho problémů vyřešilo, ale mnoho se jich také teprve otevřelo. Některé jsou svým způsobem otevřeny dodnes. Mravní, národnostní, náboženské, sociální, hospodářské i politické.

Jaká příležitost připomenout si je při letošním výročí! Tři roky exilových zkušeností dovoli většině z nás přiložit k nim měřítka velmi spravedlivá a na druhé straně velmi reálně nazírat na minulou i blízkou budoucnost naší vlasti.

Přátelé, zdědíme-li se všichni vzpomínkových slavností krajanských spolků. Ale hlavně se zamyslete doma, až budete sedět s milými a moudrými hosty. A nejenom v tento výroční den.

Z P R Á V Y Z Č S K P

- oo K dnešnímu členskému oběžníku je přiložen německý LETÁK Schweizerische Aktion für Menschenrechte. Přečtete si jej a pak jej předejte bez prodlení svým švýcarským přátelům. Je totiž určen především jim. Najdou v něm informace, které bychom jim sami sotva uměli sestavit stručněji a jasněji!
- oo Ústřední výbor CNG zasedal dne 2.října 1971 v Oltenu - za účasti také našeho svazového předsedy. Důležitým bodem jednání bylo schválení rozpočtu a zvýšení příspěvků, kterými jednotlivé svazy své ústředí vydrží. Má-li se ústřední sekretariát CNG se ctí vyrovnávat se svými úkoly, kterých je čím dále tím více, potřebuje beze sporu více peněz. Proto byly dosavadní "odvody" zvýšeny asi o 20%.
Závěrečná debata o návrhu některých opatření v oblasti rodinné politiky, který se CNG chystá předložit vládě a parlamentu, měla vysokou úroveň a byla velmi rušná. K návrhu bylo vydáno usnesení.
- oo MIKULÁŠSKÝ VEČER VE WINTERTHURU uspořádá po velikém loňském úspěchu naše místní skupina v sobotu 4.prosince v renovovaném sále restaurace "Neuwiesenhof", Wartstrasse 17. Začátek ve 20 hodin. Hraje česká kapela pod řízením pana Mlejníka. Mikuláš, čert, anděl, konferencier, tombola. Vstupné 6,60. Odpoledne témtéž v 16 hodin při volném vstupu MIKULÁŠSKÁ NADÍLKA PRO DĚTI. Děti z Curychu přiveze pod dohledem vlastního anděla zvláštní Mikulášský autobus.
Reservace stůlů a reklamce pozvánek tel.č. 052/312317.
- oo KŘESŤANSKO-DEMOKRATICKÉ SYMPOSIUM, předběžně ohlášené (jako seminář) již v 6.členském oběžníku, uspořádá jako svou první velkou akci Studijní skupina našeho svazu v lázních Zurzach koncem ledna. O referáty byli již požádáni přední českoslovenští exiloví pracovníci ze Švýcarska a jiných evropských zemí - a tři odborníci švýcarští. Po symposiu budou referáty vydány tiskem formou samostatné publikace - almanachu. Mají tvořit základ pro další práci studijní skupiny a být zdrojem informací o ideologii a praxi co největšímu počtu křesťanských a demokraticky orientovaných krajanů. Počítáme s tím, že KD-symposium budeme pořádat každý rok.
- oo MÍSTNÍ SKUPINA BASILEJ pořádá, spolu s krajským spolkem "Domov", oslavu 28.října přesně v tento den, ve 20 hod. v sále Studentenhaus, Herbergsgasse 7.
MÍSTNÍ SKUPINA WINTERTHUR se schází každý první pátek v měsíci ve 20 hodin v restauraci Neuwiesenhof, Wartstrasse 17. V pátek 4.listopadu přijde mezi nás česky mluvící Švýcar Paul Gebhard, předseda mládežnické skupiny Forum 70, a pomůže nám zhodnotit výsledky švýcarských voleb. Prosincová schůzka se přesunuje z pátku na sobotu - na mikulášský večer, konaný v téže budově.
MÍSTNÍ SKUPINA ZÜRICH připravuje besedu s vedoucím úředníkem cizinecké policie (Fremdenpolizei) panem Kaufmannem.
- oo Krajský vzpomínkový večer na oslavu DNE OSVOBOZENÍ ČESKO-SLOVENSKÉ REPUBLIKY 28.října 1918 se koná v Curychu v sobotu dne 30.října v 19,30 v kostelním sále v Summatrastr. 31.

NEZAPOMEŇTE VČAS ZAPLATIT SVÉ ČLENSKÉ PŘÍSPĚVKY !!!

00 PŘEDNÁŠKU O ŠVÝCARSKÉM POLITICKÉM ŽIVOTĚ přednesl 1. října v rámci první poprázdňinové členské besedy winterthurské místní skupiny politolog Dr. O. Gehrig ze švýcarského CMV. Úvodem připomněl svou někdejší odbornou práci na thema Mnichovského diktátu, kterou se mu podařilo natolik vniknout do čsl. problematiky, že se mezi námi cítí jako mezi starými známými. V dalším rozvinul přehledný obraz švýcarských politických institucí a politické problematiky této nejstarší evropské demokracie, stojící t.č. před volbami do poslanecké sněmovny (Nationalrat). Výsledek voleb je do určité míry nejistý. Novým volebním činitelem je účast žen a hnutí proti odnárodnění (Ueberfremdungsinitiative).

I vzorná švýcarská demokracie má své stíny. Ani tu nelze mluvit o skutečné vládě lidu. I tu jeho volení zástupcové zastupují zpravidla ještě určitá zájmová seskupení a opakují se mezi nimi určité rodiny. I tu má velkou moc nevolený státní administrativní aparát. Proti tomu je zde ale k dispozici řada opravných a kontrolních prostředků jinde v takové míře zcela neznámých. Přimo z lidu je možno pozvednout hlas až k úplnému zrušení vládního či parlamentního rozhodnutí cestou iniciativy, referenda nebo petice. V parlamentě je pak k dispozici ještě šest dalších způsobů, jimiž může i jednotlivec přinutit tuto instituci nepřejít mlčením jeho námítky (Einzelnitiative, Motion, Postulat, Interpellation, Kleine Anfrage, Dringliche kleine Anfrage).

V mezinárodních vztazích je švýcarskou zásadou Neutralita a Solidarita. Neutralita byla stvrzena t.zv. Vídeňským Kongresem v roce 1915, tedy něco více nežli před sto lety. Zásada Solidarity, t.j. vůle ke spolupráci, byla přijata mnohem později.

Malé Švýcarsko je tedy politicky a vojensky neutrální, jsouc dbalé poučky, že "Slabý je nejsilnější když je sám", a vysoké ceny, kterou by musel vetřelec zaplatit za vstup do jeho hor. Naprosto však není a nechce být neutrální ve svém politickém a společenském nazírání. Svědčí o tom především opravdu svobodný švýcarský tisk. Určitým kazem je dnes omezení politické činnosti emigrantů - avšak i ten má být v brzkou odstraněn nebo alespoň modifikován.

Vlastní politická činnost se soustřeďuje v politických stranách, v zájmových svazech podnikatelských, k nimž patří i svaz zivnostníků a svaz rolníků - a ve svazech odborových. Zvláštností Švýcarska je, že tyto organizace, které by si měly být podle marxistické teorie stále ve vlasech, se s na-prostou pravidelností také dohadují - a dohodnou. Výsledkem je extrémní levicí napadáný pracovní mír (Arbeitsfriede) t.j. dohoda, uzavíraná vždy na několik let dopředu, o mzdách, cenách a jiných náležitostech vztahu mezi zaměstnavateli a zaměstnanci. Jinou institucí napomáhající odstraňování event. rozporů jsou Podnikové komise (Betriebskommissionen) v jednotlivých podnicích, složené ze zástupců zaměstnavatele i zaměstnanců.

Křesťanskou politiku rozumí Dr. Gehrig politiku správnou, kterou je možno křesťansky zodpovědět před svým svědomím. Správná křesťansko-sociální politika musí pak usilovat obětavě o dobro celého národa. Není doménou jediné politické strany. Patří do všech stran a do srdcí všech politicky myslících lidí. Těm, kteří si "zakládají" na tom, že se nezajímají o politiku připomněl Dr. Gehrig výrok: "Kdo nepolitizuje - s tím je politisováno". A dodal na adresu mlčící většiny: Při srovnávání jakéhokoliv totalitního režimu s jakoukoliv demokracií vynikne vždy nade všechno fakt, že tam lze beztréstně zneužít moci, zde - svobody.

Ú V A H Y D O K U M E N T Y

PODZEMNÍ TISK - V RUSKU.

Ruskem obchází strašidlo-strašidlo pravdy. Říká se mu "Samizdat" - a je to tajná podzemní vydavatelská organizace. Jen ten, kdo dobře ví, jaká hrůza se zmocňuje moskevských mocipánů při pohledu na potišťený kus papíru, který nepochází z jejich tiskáren, umí snad správně ocenit význam skutečnosti, že už po tři roky nepretržitě vychází, je kolportován a čten Samizdatový časopis, nazvaný Kronika současných událostí, který stojí v přímé a jednoznačné opozici proti sovětskému režimu. Jeho opoziční platforma je dána tou nejprostší a nejsamozřejmější úlohou - pravdivě informovat občany o tom, co se s nimi a s jejich právy děje v jejich vlastní zemi.

Když Lenin podepisoval 9.11.1917 výnos o tisku, zakazující nebolševický tisk a upravující činnost censury, prohlásil výslovně, že se jedná o opatření mimořádné a dočasné, které bude zrušeno zvláštním výnosem na bási "široce pojatého a vysoce pokrokového zákona". Nuže, na tento zákon čeká obyvatelstvo Sov.Svazu podnes, a jistě nejen proto, že Lenin odešel předčasně se scény. Revoluční představy a teorie, a po revoluční skutečnosti, se diametrálně rozešly a komunisté Ruska se záhy přesvědčili, že i když se jim podaří vyrovnat se s většinou svých protivníků, jeden zůstane a bude jim vždy stát v cestě - totiž pravda a touha po ní. Není přehnané prohlásit, že historie Sov.Svazu je současně historií potýkání se s touto elementární lidskou potřebou. A řekněme rovnou a s radostí, že málo úspěšným potýkáním. Celé armády cenzorů, fízlů, policistů, prokurátorů a soudců se už přes půl století snaží pravdu zardousit. Legie spisovatelů a novinářských šmoků všech kategorií dělají z černého bílé a naopak. A přes to se znovu a znovu, neúnavná jako život sám, ukazuje pravda ve škvírách a trhlinách komunistického systému, aby vydala svědectví o jeho lživosti a zvrácenosti. Jednou se tak děje z úst těch, kterým se podařilo "Sovětsky ráj" opustit, podruhé rozpornými tvrzeními a údaji, vydanými samými představiteli režimu, potřetí zoufalými výkřiky a manifesty těch, kteří již nemohou represe režimu déle snášet.

Všechna tato svědectví, jakkoliv cenná však nemohou svým významem dosáhnout důležitosti nového fenomenu, kterým je činnost Samizdatu a zejména jeho Kroniky současných událostí. Nemožné se stává skutkem. V zemi, kde už po desetiletí představuje rozmnožovací stroj větší risiko než kulomet a kde je hlídán každý krok a každé hnutí, vyšlo, kromě řady zakázaných literárních děl, už 16 na sebe navazujících výtisků Kroniky. Forma odpovídá možnostem, obsah potřebě. Strojem psané a rukopisnými korekturami opatřené stránky Kroniky přinášejí ve věcném, lakonickém stylu, prostém jakékoliv retoriky a pathosu to, čeho je Rusku nejvíce třeba: pravdivé informace, převážně z jediné oblasti - z oblasti boje za lidská práva. V tomto znamení vyšlo v dubnu 1968 první číslo Kroniky a tomuto poslání zůstává už po tři roky věrna. Ideologické a teoretické debaty nečejí na jejích stránkách místa. Zato obsahuje každá řádka konkrétní údaje o činnosti bojovníků za lidská práva a o činnosti jejich odpůrců a utlačovatelů. Tam, kde nebylo možno údaj stoprocentně ověřit, je opatřen poznámkou, že se zakládá na ústním sdělení. Přístup nesmírně zodpovědný, kon-

trastující markantně se způsobem, s jakým se normálně v Sov. Svazu s informacemi a fakty zachází. Ta úzkostlivá snaha o pravdivost připomíná pečlivou přípravu obžaloby, o níž se ví, že každé její slovo bude váženo a zkoumáno nestranným soudem - a snad tomu tak skutečně je.

Autoři a všichni ostatní spolupracovníci Kroniky jsou pochopitelně neznámi. Její úroveň však napovídá, že se na jejím vytváření podílejí jednotlivci skutečně vynikající - intelektuálně a mravně. Způsob, jakým je Kronika šířena svědčí jednak o mistrovství v konspiraci, jež je Rusům vlastní, a o tom, jak sympaticky je veřejností přijímána. Původně zaměřena jen na zprávy z Moskvy a Leningradu rozšířila se rychle na Kijev, Gorkij, města pobaltských států a šíří se dále. Řetězy informátorů a spolupracovníků, v nichž nikdo nezná víc, než vedlejší článek, se stále prodlužují a svědčí o tom, jak silná a živelná je potřeba tohoto druhu zpravodajství. Jediné, co je známo, je duchovní spojenectví autorů s dnešním výkvětem Ruska - básníky, spisovateli, vědci a všemi, kteří svůj nesouhlas s politickými poměry neskrývají a jsou proto předmětem zvláštní péče sovětských orgánů - ve věznicích, koncentračních táborech a t.zv. psychiatrických léčebnách.

Jak je však možné, že si zdánlivě všemocná sovětská policie a sovětský státní aparát nevědí s Kronikou a s celým Samizdatem rady? Dohadů je celá řada, ale pravděnejpodobnější se zdají být dvě vysvětlení:

1. Nakladatelská činnost Samizdatu tak bytostně odpovídá touze po pravdivých informacích v dnešní sovětské společnosti, že sympatie a nadšení spolu s vypěstovanou opatrností zajišťují její utajení.

2. Nechybí náznaky, že sami někteří funkcionáři režimu nevykazují dostatečnou aktivitu v boji proti ilegálnímu tisku. Byla by to lidsky pochopitelná reakce na desetiletí soustavného obelhávání, které musí unavit i nepřiliš jemného ducha partajních a ostatních orgánů. Navíc je to ovšem velice nadějný příznak degenerace sov. systému.

To všechno ovšem stále ještě nevylučuje, že KGB jednoho dne udeří a část Samizdatu umlčí. Nikdy jej však už neumlčí celý. Jestliže je jeho vznik časově spjat s obdobím tuhé Brežněvovy restalinisace, lze právem doufat, že přežije v každém případě a bude časem získávat více a více prostoru. Lid Ruska toho má velice zapotřebí.

An.

0 0 0 0 0 0 0

RŮST OBYVATEL ČSSR se zpomaluje. Podle posledního sčítání k 1. prosinci 1970 mělo Československo 14,362.000 obyvatel, t.j. pouze o 4,5% více nežli v roce 1961. Podíl obyvatel starších 60-ti let stoupl naproti tomu o 11,8% na 16,4%, což znamená zvětšení zátěže pensijního pojištění.

Snížení natality se přičítá především novým zákonným předpisům o provádění potratů. Za 10 let bylo podle nich provedeno na milion zákroků.

Za zmínku v této souvislosti stojí, že v Polsku přibýlo za toto přibližně totéž období 10% obyvatel.

0 0 0 0 0 0 0

NA OKRAJ SVETOVÉHO KONGRESU SLOVÁKOV.

Pod týmto nadpisom uverejnil 15. júla 1971 kanadský "Slovenský Hlas" nasledujúcu úvahu, ktorú napísal J. Očkaj.

"Veľmi trapná vec je pozorovať náš krajanský život na tomto kontinente. Nielen po II. svetovej vojne, ale aj pred nedávnom prišli do Ameriky a Kanady všelijakí ľudia zo Slovenska. Medzi tak zv. vzdelancami mnohí si mysleli, či dosiaľ myslia, že za hranicami urobia politické kariéry. Nazakladali si rozličné rady, výbory, politické strany, miestne, krajenské, ústredné a svetové telesá, rozličné sociálne kluby a légie. Zvolili si predsedov, gen. tajomníkov, sekretárov, aby sa hrali na politikov, či aby hrali štátnické poslanie a politickú rolu. Mnohé tieto telesá dosiaľ buntošili v americkej a kanadskej verejnosti. Ich vedúci robili zo seba sudcov aj žalobcov nad politickými protivníkmi v exile - demokratmi.

Veru je to smutné, keď takí chamtivci nevypúšťali svoje jedovaté sliny proti okupantom Slovenska, ani proti revizionistom, Nemcom a či Maďarom, ktorí nikdy Slovensku nepriali. Brojili a broja len proti slovenským demokratom a dávajú zbraň do rúk nepriateľom národa, že sa Slováci v cudzine medzi sebou hryzá a hašteria. Nebolo dosiaľ utrhačstva, klebety a poníženia, ktoré by tí "politikári" neboli hodili na hlavu svojich druhov - Slovákov v niektorej krajanskej tlači. A skutočne neinformovaní krajanovia sa museli červenat' a neraz aj hnevať nad tým, čo všetko znesie novinový papier. Často tiež na tých politikárov, že čoho je schopná ľudská ničomnosť. Neraz tí ľudia sa násilne vlúdili aj do Svetového kongresu Slovákov, ktorý v Toronte minulý mesiac mal svoje ustavujúce zhromaždenie.

Nechcem predchádzať vývoju a poslaniu tohto "nového" krajanského telesa. Ak istá skupina našich krajanov nepriala vlani zjednoteniu kanadských Slovákov v Kongrese, sotva úprimne zmyšľa aj s celosvetovým kongresom Slovákov."

oooooooooooo

DĚJÍ SE VĚCI NEPŘEDVÍDANÉ.

"Ježíš jediná cesta" - anglicky stručne "The one way". Těmito slovy a vztyčeným ukazováčkem se zdraví příslušníci hnutí mladých vyznavačů Ježíšových, "Jesus-people", kterých je dnes v USA už na 3 miliony. Pro mnohé to znamená vysvobození od hašise, alkoholu a sexuality - pro mnohé objevení smyslu života. Hnutí se šíří od roku 1967 podivuhodnou rychlostí takže se již mluví o revoluci ve jménu Ježíše (Jesus-Revolution). K nejsilnějším skupinám patří v USA katoličtí "Pente-costals" - ale mnoho je skupin, které nepatří k žádné z církví.

V poslední době zapouštějí Jesus-people kořeny i mezi mládeží evropskou. V časopisu Spiegel byla uveřejněna rozhovory s berlínským reverendem Spitzerem, uznávaným přítelem a učitelem těchto mladých lidí. Jako v USA jsou i zde všichni zapálení naukou obsaženou v Evangelích, k níž přistupují s oddaností téměř mystického prožitku. I tu se mluví o "revoluci" ve jménu Ježíšovy nauky.

Není pochyby o tom, že část těchto mladých vyznavačů nevydrží ve svém dnešním téměř bojovném zanícení. Reverend Spitzer se za ně modlí, aby zůstali "alespoň" dobrými křesťany. Kam povede cesta těch, kteří vydrží - to je pak otázka, na kterou se zatím ještě odpovědět nedá.

.....